

Pre účely manipulácie s bytmi poskytuje jazyk C 6 operátorov:

```
& - bitový súčin (AND)

| - bitový súčet (OR)

^ - bitový exkluzívny súčet (XOR)

<< - posun doľava

>> - posun doprava

~ - jednotkový doplnok - negácia bit po bite - unárny operátor
```

bitový súčin

i-ty bit výsledku bitového súčinu:

```
x & y
```

bude **1**, pokiaľ *i*-ty bit *x* a *i*-ty bit *y* budú **1**, ináč bude **0**.
Teda jednotlivé bity výsledku budú závisieť na jednotlivých bitoch operandov.

Príklad:

```
#define je_parne(x) (1 & (unsigned)(x))
```

bitový súčin sa často používa na vymaskovanie (nastavenie na nulu) určitých bitov,
napr. ak chceme premennú typu int previesť na ASCII znak, teda využiť len najnižších 7 bitov:

```
c = c & 0x7F;    /* 0x7F je 0000 0000 1111 1111 */
```

alebo skráteno:

```
c &= 0x7F;
```

Poznámka:

* Uvedomme si, že je rozdiel medzi bitovým súčinom a logickým súčinom:

```
unsigned int i = 1, j = 2, k, l;

k = i && j;        /* k == 1 */

k = i & j;         /* k == 0 */
```

bitový súčet

i-ty bit výsledku bitového súčtu:

$x \mid y$

bude **1**, pokiaľ *i*-ty bit *x* alebo *i*-ty bit *y* bude **1**,
ak budú obidva nulové, bude výsledok **0**.

bitový súčet sa často používa na nastavenie určitých bitov na **1**, pričom sa ostatné bity nechajú nedotknuté.

Príklad:

Nasledujúce makro môže byť použité na zmenu veľkých písmen na malé:

```
#define na_male( c ) (c | 0x20) /* 0x20 je 0010 0000 binárne */
```

bitový exkluzívny súčet

i-ty bit výsledku bitového XOR:

$x \wedge y$

bude **1**, pokiaľ *i*-ty bit *x* sa nerovná *i*-temu bitu *y*, ak sú obidva nulové, alebo obidva jednotkové bude výsledok **0**.

Táto operácia sa dá použiť k porovnaniu dvoch celých čísiel:

```
if (x ^ y)  
  
/* čísla sú rozdielne */
```

operácia bitového posunu doľava

```
x << n
```

Posunie bity v x doľava o n pozícií. Pri tomto posune sa zľava bity strácajú - sú vytlačované - a sprava sú dopĺňované 0 . Bitový posun doľava sa občas používa na rýchle násobenie dvomi, respektívne mocninou dvoch. **Napr. Príkaz:**

```
x = x << 1;
```

alebo skrátené

```
x <<= 1;
```

vynásobí x dvomi, alebo príkaz:

```
x <<= 3;
```

vynásobí x ôsmimi ($8 = 2^3$)

negácia bit po bite

Na túto akciu sa tiež často používa názov jednotkový doplnok. **Príkaz:**

```
~x
```

Prevráti nulové bity na jednotkové a naopak. Tento operátor sa používa napr. v situáciách, keď sa chceme vyhnúť počítačovo závislej dĺžke celého čísla. **Napríklad príkaz:**

```
unsigned int x;
```

```
x &= 0xFFF0;
```

nastaví na **nulu** najnižšie štyri bity x . Bude ale pracovať správne len na počítačoch, kde platí: `sizeof(int) == 2`.

Riešením je príkaz:

```
x &= ~0xF;
```